

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 31909
วันที่ 20 ธ.ย. 2568
เวลา.....

ที่ สธ ๐๙๒๔.๐๔/ มธ ๕๖

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

เรื่อง ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘ และ
ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบ
ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากสถานประกอบกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่ง
รังกาแน่น พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ
(ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกัน
เหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากสถานประกอบกิจการ
รังกาแน่นและการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกาแน่น พ.ศ. ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

๓. ตัวอย่างร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง ควบคุมกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกาแน่น

พ.ศ.

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่คณะกรรมการสาธารณสุขได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๘ เห็นชอบร่างประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็น
อันตรายต่อสุขภาพจากสถานประกอบกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกาแน่น
พ.ศ. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประกาศให้การประกอบกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่ง
รังกาแน่น เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม และกำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตราย
ต่อสุขภาพจากสถานประกอบกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกาแน่นที่ผู้ดำเนินกิจการ
ต้องปฏิบัติ นั้น

กรมอนามัย ขอเรียนว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ลงนามในประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘ และ ประกาศ
กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็น
อันตรายต่อสุขภาพจากสถานประกอบกิจการรังกาแน่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกาแน่น
พ.ศ. ๒๕๖๘ และได้ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่มที่ ๑๔๒
ตอนพิเศษ ๒๐๔ ง ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ แล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
เลขรับ 2666
23 ธ.ย. 2568
เวลา.....น.

กรมอนามัย...

กรมอนามัย จึงขอแจ้งการบังคับใช้ประกาศกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับ ดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ พิจารณาออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในการควบคุมกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพประเภทดังกล่าวเพิ่มเติม ทั้งนี้ได้แนบตัวอย่างการยกร่าง เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล มาพร้อมแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธิตี แสงธรรม)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมอนามัย

สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๔๒๖๓

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔)
พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่เป็นการสมควรเพิ่มเติมกิจการร้งนกแอ่น และกิจการการทำความสะอาดหรือตัดแต่ง ร้งนกแอ่น ให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ เนื่องจากการประกอบกิจการดังกล่าว เป็นกิจการ ก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย และพาหะนำโรคที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ สาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของ ๑๓. กิจการอื่น ๆ ของข้อ ๓ แห่งประกาศ กระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๘

“(๑๔) การประกอบกิจการร้งนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งร้งนกแอ่น”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เดชอุดม ขาวทอง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ
จากการประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

พ.ศ. ๒๕๖๘

โดยที่การประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น มีการกระจายในหลายพื้นที่ของประเทศ ก่อให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญและอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและผู้ปฏิบัติงาน จึงสมควร กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันมิให้เกิดผลกระทบดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และข้อ ๒๒ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวง ควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการประกอบกิจการรังนกแอ่น และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๘”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น และสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการเก็บรังนกแอ่น และหมายความรวมถึงบ้านนกแอ่นหรือสถานประกอบกิจการที่มีลักษณะเดียวกัน

“สถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“นกแอ่น” หมายความว่า นกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus* หรือ *Aerodramus germani*) นกแอ่นทางสีเหลืองหรือนกแอ่นรังดำ (*Aerodramus maximus*) หรือนกแอ่นชนิดอื่นที่ได้รับอนุญาตให้เก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

“ผู้ดำเนินการ” หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานประกอบกิจการ

“อาคาร” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารสำหรับให้คนแอ่นเข้าอยู่อาศัย รวมถึงอาคารที่ใช้เพื่อการทำความสะดวกหรือดัดแต่งรังกแอ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

ข้อ ๔ ผู้ดำเนินการต้องควบคุมและป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงและผู้ปฏิบัติงาน ตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙

ข้อ ๕ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและสุลักษณะอาคาร

(๕.๑) สถานประกอบกิจการต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมที่จะประกอบกิจการได้ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๕.๒) แนวเขตที่ดินของสถานประกอบกิจการรังกแอ่น ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตที่ดินของศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้น หรือผู้พิการ ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร

(๕.๓) มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินการอย่างเป็นสัดส่วนและเหมาะสม เช่น พื้นที่สำหรับนกเข้าอยู่อาศัย พื้นที่เก็บอุปกรณ์ พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดหรือดัดแต่งรังกแอ่น พื้นที่สำหรับพักอาศัย

(๕.๔) จัดให้มีระบบระบายอากาศภายในอาคารที่เหมาะสม โดยการระบายอากาศด้วยวิธีธรรมชาติหรือวิธีกลก็ได้ ทั้งนี้ การระบายอากาศทั้งโดยวิธีกล ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๖ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสุลักษณะเครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ทั้งนี้ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิตช์และสายไฟต่าง ๆ ต้องติดตั้งหรือจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และต้องได้รับการทำความสะอาดและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ ของเสีย และการป้องกันเหตุรำคาญ

(๗.๑) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงที่เกิดจากการดำเนินการมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยในกรณีที่มีการติดตั้งเครื่องขยายเสียงเพื่อเปิดเสียงบันทึกเรียกนก ต้องควบคุมระดับเสียงเฉลี่ยไม่เกิน ๙๐ เดซิเบลเอ ณ บริเวณภายในสถานประกอบกิจการที่คาดว่าจะมีระดับเสียงดังสูงที่สุด ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการป้องกัน

และควบคุมมลพิษทางเสียงอื่นใดเพิ่มเติม เช่น การกำหนดช่วงเวลาในการเปิด - ปิดเครื่องขยายเสียง การจัดให้มีเครื่องมือในการตรวจวัดระดับเสียงเพื่อการเฝ้าระวัง ให้เป็นไปตามที่ราชการส่วนท้องถิ่น กำหนด

มาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียงโดยต้องควบคุมมิให้ระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมทั่วไปเกินค่ามาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๗.๒) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการดำเนินกิจการ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น มิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๗.๓) มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจการให้ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สถานประกอบกิจการที่ไม่อยู่ในบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินการต้องจัดให้มีมาตรการจัดการน้ำเสียเบื้องต้น เช่น บ่อเกรอะ บ่อซึม ที่มีขนาดเพียงพอต่อปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นก่อนระบายออกสู่ภายนอก

(๗.๔) มีการจัดการมูลฝอยที่ถูกต้องลักษณะ

(ก) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เพียงพอ และถูกหลักสุขาภิบาล คัดแยกมูลฝอยทั่วไปและมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เช่น ภาชนะบรรจุสารเคมี ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ และนำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกต้องลักษณะตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(ข) การจัดการมูลนกแอ่น ให้มีการเก็บรวบรวมมูลนกอย่างสม่ำเสมอ และนำไปจัดการด้วยวิธีการที่ถูกต้องลักษณะ ทั้งนี้ ต้องสามารถป้องกันกลิ่นรบกวน และมีให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้

(ค) การจัดการซากนกแอ่นต้องใช้วิธีที่ถูกต้องลักษณะ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรค และต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขาภิบาล

(๘.๑) ควบคุมดูแลมิให้มีน้ำท่วมขังบริเวณสถานประกอบกิจการ และจัดให้มีการระบายน้ำเสียด้วยวิธีการที่เหมาะสม

(๘.๒) จัดให้มีห้องน้ำและห้องส้วม ตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องลักษณะ

(๘.๓) สถานประกอบกิจการต้องมีการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ ไรนก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยอนุโลม

(๘.๔) ดูแลทำความสะอาดภายในอาคารสถานประกอบกิจการและบริเวณโดยรอบ รวมทั้งเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพดีและถูกต้องลักษณะ

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

(๙.๑) จัดให้มีที่ล้างมือ ล้างหน้า หรือสถานที่ชำระล้างร่างกายตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสะดวกต่อการชำระล้างหรือทำความสะอาดร่างกายจากการสัมผัสกับสิ่งสกปรก

(๙.๒) อาคารสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรั้วนกแอ่น ต้องจัดให้มีความเข้มของแสงสว่างให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๙.๓) จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะความเสี่ยงของงาน เช่น หน้ากากป้องกัน ถุงมือ รองเท้าบูท ทั้งนี้ ต้องมีมาตรการควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดเวลาการทำงานตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ข้อ ๑๐ สถานประกอบกิจการที่มีการดำเนินกิจการมาก่อนวันที่ประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้สถานประกอบกิจการไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ (๙.๒) แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงอย่างมีประสิทธิภาพ

ประกาศ ณ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

เดชอิศม์ ขาวทอง

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

(ตัวอย่าง)

ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

เรื่อง ควบคุมกิจการรังก่อ และ การทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ พ.ศ.

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติควบคุมกิจการรังก่อ และ การทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ
พ.ศ.

หลักการ

ให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยการควบคุมกิจการรังก่อ และ การทำความสะอาดหรือ
ตัดแต่งรังก่อ

เหตุผล

โดยที่การดำเนินกิจการรังก่อ และ กิจการการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ เป็นกิจการก่อให้เกิดมลพิษ ของเสีย และพาหะนำโรคที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง เป็นการสมควรเพิ่มเติมกิจการรังก่อ และ กิจการการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ ให้เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น กำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการรังก่อ และ กิจการการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ ปฏิบัติเกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการ มาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญ หรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตให้ดำเนินกิจการ และอัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการรังก่อ และ การทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

(ร่าง)

เทศบัญญัติเทศบาล...../ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....

ควบคุมกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรให้มีเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติว่าด้วยควบคุมกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีเทศบาล) หรือ มาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (กรณีข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล) ประกอบมาตรา ๓๒ มาตรา ๕๔ มาตรา ๕๕ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล..... โดยความเห็นชอบของสภาเทศบาล...../สภาองค์การบริหารส่วนตำบล..... และผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....จึงตราเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ เทศบัญญัตินี้เรียกว่า “เทศบัญญัติเทศบาล.....ควบคุมกิจการควบคุมกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน พ.ศ.”/ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล.....ควบคุมกิจการควบคุมกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน พ.ศ.”

ข้อ ๒ เทศบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล.....ตั้งแต่เมื่อได้ประกาศไว้โดยเปิดเผยที่สำนักงานเทศบาล.....แล้วเจ็ดวัน /ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

๑. การประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ กำหนดไว้ ทั้งนี้ กรณีกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ จึงจำเป็นต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา อาทิ กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่ได้มีบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการประกาศใช้ข้อบัญญัติท้องถิ่น ดังนั้น จึงต้องลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๒. กรณีถ้าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติเดิม ก็ต้องระบุให้ชัดเจนว่าแก้ไขเพิ่มเติม/ยกเลิกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ อะไร ข้อใดเป็นต้น ยกตัวอย่าง เช่น ข้อ .. ให้ยกเลิกเทศบัญญัติ..... พ.ศ. โดยรูปแบบจะมีทั้งการยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับเดียว/ การยกเลิกข้อบัญญัติท้องถิ่นหลายฉบับ ซึ่งเป็นข้อบัญญัติในกลุ่มเดียวกัน และการยกเลิกข้อบัญญัติฉบับอื่น ๆ ซึ่งมีใช้ข้อบัญญัติฉบับเดียวกัน แต่หากเป็นกรณีที่เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นใหม่หรือเป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ในเรื่องนี้เป็นครั้งแรก ไม่ต้องมีข้อนี้

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

ข้อ ๓ ในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

“สถานประกอบกิจการ” หมายความว่า สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น และสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“สถานประกอบกิจการรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการเก็บรังนกแอ่น และหมายความรวมถึงบ้านนกแอ่นหรือสถานประกอบกิจการที่มีลักษณะเดียวกัน

“สถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น” หมายความว่า อาคารหรือสถานที่ที่ใช้ประกอบกิจการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังนกแอ่น

“นกแอ่น” หมายความว่า นกแอ่นกินรัง (*Aerodramus fuciphagus* หรือ *Aerodramus germani*) นกแอ่นหางสีเหลืองหรือนกแอ่นรังดำ (*Aerodramus maximus*) หรือนกแอ่นชนิดอื่น ที่ได้รับอนุญาตให้เก็บทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังได้ ตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

“ผู้ดำเนินการกิจการ” หมายความว่า เจ้าของ หรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินการของสถานประกอบกิจการ

“อาคาร” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงส่วนหนึ่งส่วนใดของอาคารสำหรับให้นกแอ่นเข้าอยู่อาศัย รวมถึงอาคารที่ใช้เพื่อการทำมาหากินหรือตัดแต่งรังนกแอ่น ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

“ราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า เทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

“เจ้าพนักงานสาธารณสุข” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๔ ให้นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....เป็นผู้รักษาการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

๑. การวางตำแหน่ง ของบทรักษาการ ให้พิจารณาด้วยว่า เป็นการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นในรูปแบบใด ดังนี้ กรณีที่ ๑ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นมีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้ในข้อที่อยู่ต่อกจากบทนิยามและอยู่ก่อนการแบ่งหมวดหมู่ กรณีที่ ๒ ข้อบัญญัติท้องถิ่นฉบับนั้นไม่มีการแบ่งหมวดหมู่ ให้กำหนดไว้เป็นข้อสุดท้ายของข้อบัญญัติท้องถิ่น

๒. เนื่องจากแนวทางการยกร่างกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในปัจจุบันจะเคร่งครัดเรื่องฐานอำนาจในการออกกฎหมาย ซึ่งการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นโดยเขียนข้อความให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือเปิดช่องไว้ให้ไปออกระเบียบ ประกาศ เพิ่มเติมในภายหลัง ถือว่าเป็นการให้อำนาจต่อดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ ให้กิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อนเป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น

ข้อ ๖ ผู้ดำเนินกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อนต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ รวมทั้งกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สถานประกอบกิจการที่ตั้งอยู่ในท้องที่ที่กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองหรือกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารมีผลใช้บังคับ สถานประกอบกิจการที่เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน หรือสถานประกอบกิจการที่มีการประกอบกิจการเกี่ยวกับวัตถุอันตราย ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น และกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้วย แล้วแต่กรณี

หมวด ๒

หลักเกณฑ์และเงื่อนไขทั่วไปสำหรับผู้ดำเนินกิจการปฏิบัติ

เกี่ยวกับการดูแลสภาพหรือสุขลักษณะของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

การกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมกิจการนี้ ท่านสามารถปรึกษากับเจ้าพนักงานสาธารณสุขในพื้นที่จังหวัดของท่านและร่วมกับส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การควบคุมกิจการให้เหมาะสมกับสภาพแห่งท้องที่ของท่าน

ทั้งนี้ กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพทุกประเภทที่ท่านกำหนดให้ต้องมีการควบคุมในท้องถิ่นจะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎกระทรวงและประกาศกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข เป็นพื้นฐานอยู่แล้ว และหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ให้ อปท. พิจารณากำหนดได้ โดยต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ปัจจุบันคือกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐) เว้นแต่มีความจำเป็นหรือมีเหตุผลเป็นพิเศษเฉพาะท้องถิ่น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เสนอต่อคณะกรรมการสาธารณสุข และได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ตามความในมาตรา ๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรมอนามัยได้นำข้อความตามบทบัญญัติในประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการประกอบกิจการรังก่อน และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน พ.ศ. ๒๕๖๘ (ซึ่งเป็นประกาศกระทรวงฯ ที่ออกตามความในข้อ ๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และข้อ ๒๒ วรรคสอง แห่งกฎกระทรวงควบคุมสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๖๐) มากำหนดไว้ในข้อบัญญัตินี้ เพื่อเป็นตัวอย่างให้แก่ อปท. ด้วยแล้ว ตามข้อ ๗-๑๑

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

ข้อ ๗ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้งและสัญลักษณ์อาคาร

(๗.๑) สถานประกอบกิจการต้องเป็นอาคารที่มีความมั่นคง แข็งแรง และเหมาะสมที่จะประกอบกิจการได้ ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๗.๒) แนวเขตที่ดินของสถานประกอบกิจการรังก่อน ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตที่ดินของศาสนสถาน โรงพยาบาล สถานศึกษา สถานเลี้ยงเด็ก สถานดูแลผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยพักฟื้นหรือผู้พิการไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยเมตร

(๗.๓) มีการแบ่งพื้นที่ดำเนินกิจกรรมอย่างเป็นสัดส่วนและเหมาะสม เช่น พื้นที่สำหรับนกเข้าอยู่อาศัย พื้นที่เก็บอุปกรณ์ พื้นที่สำหรับการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อน พื้นที่สำหรับพักอาศัย

(๗.๔) จัดให้มีระบบระบายอากาศภายในอาคารที่เหมาะสม โดยการระบายอากาศด้วยวิธีธรรมชาติหรือวิธีกลก็ได้ ทั้งนี้ การระบายอากาศทั้งโดยวิธีกล ต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสัญลักษณ์เครื่องมือ เครื่องใช้ อุปกรณ์ ทั้งนี้ เครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ รวมถึงสวิทช์และสายไฟต่าง ๆ ต้องติดตั้งหรือจัดเก็บอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัย และต้องได้รับการทำความสะอาดและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี

ข้อ ๙ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดการมลพิษ ของเสีย และการป้องกันเหตุรำคาญ

(๙.๑) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงที่เกิดจากการดำเนินกิจการมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ โดยในกรณีที่มีการติดตั้งเครื่องขยายเสียง เพื่อเปิดเสียงบันทึกเรียกนก ต้องควบคุมระดับเสียงเฉลี่ยไม่เกิน ๙๐ เดซิเบลเอ ณ บริเวณภายในสถานประกอบกิจการที่คาดว่าจะมีระดับเสียงดังสูงที่สุด ทั้งนี้ การกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงอื่นใดเพิ่มเติม เช่น การกำหนดช่วงเวลาในการเปิด-ปิดเครื่องขยายเสียง การจัดให้มีเครื่องมือในการตรวจวัดระดับเสียงเพื่อการเฝ้าระวังให้เป็นไปตามที่ราชการส่วนท้องถิ่นกำหนด (หากท้องถิ่นจะหนดช่วงเวลาในการเปิด - ปิดเครื่องขยายเสียงก็สามารถกำหนดได้ โดยให้ระบุช่วงเวลาให้ชัดเจนไว้ในข้อบัญญัตินี้ เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๓๓ (๒) ซึ่งการกำหนดช่วงเวลาดังกล่าวนี้อาจเป็นมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ หากไม่กำหนดในข้อบัญญัตินี้ ให้ตัดข้อความที่ขีดเส้นใต้สีแดง แต่ท้องถิ่นก็สามารถกำหนดไว้เป็นเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตก็ได้ตามความในมาตรา ๓๓ วรรคสอง)

มาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางเสียงตามวรรคหนึ่ง ต้องสามารถป้องกันมิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนที่พักอาศัยในบริเวณใกล้เคียง โดยต้องควบคุมมิให้ระดับเสียงในสิ่งแวดล้อมทั่วไปเกินค่ามาตรฐานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

(๙.๒) จัดให้มีมาตรการป้องกันและควบคุมมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการดำเนินกิจการ เช่น ฝุ่นละออง กลิ่น มิให้เกิดผลกระทบจนเป็นเหตุรำคาญหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๙.๓) มีการจัดการน้ำเสียที่เกิดจากการดำเนินกิจการให้ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

สถานประกอบกิจการที่ไม่อยู่ในบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินกิจการต้องจัดให้มีมาตรการจัดการน้ำเสียเบื้องต้น เช่น บ่อเกรอะ บ่อซึม ที่มีขนาดเพียงพอต่อปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นก่อนระบายออกสู่ภายนอก

(๙.๔) มีการจัดการมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะ

(ก) จัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่เพียงพอและถูกหลักสุขาภิบาล คัดแยกมูลฝอยทั่วไป และมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน เช่น ภาชนะบรรจุสารเคมี ถ่านไฟฉายและแบตเตอรี่ และนำไปกำจัดด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(ข) การจัดการมูลนกแอ่น ให้มีการเก็บรวบรวมมูลนกอย่างสม่ำเสมอและนำไปจัดการด้วยวิธีการที่ถูกสุขลักษณะ ทั้งนี้ ต้องสามารถป้องกันกลิ่นรบกวน และมีให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์และแมลงพาหะนำโรคได้

(ค) การจัดการซากนกแอ่นต้องใช้วิธีการที่ถูกสุขลักษณะ ไม่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ และแมลงพาหะนำโรค และต้องไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนจนเป็นเหตุรำคาญต่อประชาชนที่อยู่อาศัยในบริเวณ ทั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์

ข้อ ๑๐ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสุขาภิบาล

(๑๐.๑) ควบคุมดูแลมิให้มีน้ำท่วมขังบริเวณสถานประกอบกิจการ และจัดให้มีการระบายน้ำเสียด้วยวิธีการที่เหมาะสม

(๑๐.๒) จัดให้มีห้องน้ำและห้องส้วม ตามแบบและจำนวนที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และมีการดูแลความสะอาดให้อยู่ในสภาพที่ถูกสุขลักษณะ

(๑๐.๓) สถานประกอบกิจการต้องมีการควบคุมป้องกันสัตว์และแมลงพาหะนำโรค เช่น หนู แมลงวัน แมลงสาบ ไรนก ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยหลักเกณฑ์การป้องกันและกำจัดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคในสถานประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพโดยอนุโลม

(๑๐.๔) ดูแลทำความสะอาดภายในอาคารสถานประกอบกิจการและบริเวณโดยรอบ รวมทั้งเครื่องมือ เครื่องใช้ และอุปกรณ์ ให้อยู่ในสภาพดีและถูกสุขลักษณะ

ข้อ ๑๑ หลักเกณฑ์เกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน

(๑๑.๑) จัดให้มีที่ล้างมือ ล้างหน้า หรือสถานที่ชำระล้างร่างกายตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสะดวกต่อการชำระล้างหรือทำความสะอาดร่างกายจากการสัมผัสกับสิ่งสกปรก

(๑๑.๒) อาคารสถานประกอบกิจการทำความสะอาดหรือติดตั้งรั้งนกแอ่น ต้องจัดให้มีความเข้มของแสงสว่างให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(๑๑.๓) จัดให้มีอุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลให้เพียงพอและเหมาะสมตามลักษณะความเสี่ยงของงาน เช่น หน้ากากป้องกัน ถุงมือ รองเท้าบูท ทั้งนี้ ต้องมีมาตรการควบคุมให้ผู้ปฏิบัติงานสวมใส่อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลตลอดเวลาการทำงาน ตามกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน

หมวด ๓

ใบอนุญาต

ข้อ ๑๒ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ห้ามมิให้ผู้ใดดำเนินกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นในลักษณะที่เป็นการค้า เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

ในการออกใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดเงื่อนไขโดยเฉพาะให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้โดยทั่วไปในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ได้

ใบอนุญาตให้ใช้ได้สำหรับกิจการประเภทเดียวและสำหรับสถานที่แห่งเดียว

ข้อ ๑๓ ผู้ใดประสงค์จะเป็นผู้ดำเนินการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่นในลักษณะที่เป็นการค้าจะต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ พร้อมกับแสดงเอกสารและหลักฐานดังต่อไปนี้

- (๑) บัตรประจำตัวประชาชน
- (๒) สำเนาเอกสารสิทธิของสถานประกอบกิจการ (ที่ดิน/อาคาร)
- (๓) หนังสือให้ความเห็นชอบการประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (กรณีที่ถูกกฎหมายกำหนด)
- (๔) หลักฐานการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย (กรณีที่กฎหมายกำหนด)
- (๕) ใบมอบอำนาจ (กรณีที่มีการมอบอำนาจ)
- (๖) หลักฐานอื่นที่จำเป็น

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาตไว้แนบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความประสงค์ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือแบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

ให้ อบท. จดเรียกสำเนาเอกสารที่ออกโดยส่วนราชการ อ้างอิง ตามประกาศสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องการยกเลิกการเรียกสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ดังนั้นให้ อบท. พิจารณากำหนดเอกสารหลักฐานเท่าที่จำเป็นต่อการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการ แต่ละประเภท

ข้อ ๑๔ เมื่อได้รับคำขอรับใบอนุญาตหรือคำขอต่ออายุใบอนุญาต ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารหลักฐานทันที กรณีไม่ถูกต้อง ครบถ้วน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นแจ้งต่อผู้ยื่นคำขอให้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้ในขณะนั้น ให้จัดทำบันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานยื่นเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยให้เจ้าหน้าที่และผู้ยื่นคำขอลงนามไว้ในบันทึกนั้นด้วย

เจ้าพนักงานท้องถิ่นต้องออกใบอนุญาตหรือมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่อนุญาตพร้อมด้วยเหตุผลให้ผู้ขออนุญาตทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับคำขอซึ่งมีรายละเอียดถูกต้องหรือครบถ้วนตามที่กำหนดในเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่อาจออกใบอนุญาตหรือยังไม่อาจมีคำสั่งไม่อนุญาตได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสอง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องมีหนังสือแจ้งการขยายเวลาและเหตุจำเป็นแต่ละครั้งให้ผู้ขออนุญาตทราบก่อนสิ้นกำหนดเวลาตามวรรคสอง หรือตามที่ได้ขยายเวลาไว้แล้วนั้น แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ ให้แจ้ง

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

เป็นหนังสือให้ผู้ยื่นคำขอทราบถึงเหตุแห่งความล่าช้าทุกเจ็ดวันจนกว่าจะพิจารณาแล้วเสร็จ พร้อมสำเนาแจ้ง ก.พ.ร. ทราบทุกครั้ง

ข้อ ๑๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องมารับใบอนุญาตภายในสิบห้าวัน (อปท. สามารถกำหนดระยะเวลาได้ตามที่เห็นสมควร) นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร และได้แจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบแล้ว

ข้อ ๑๖ บรรดาใบอนุญาตที่ออกให้ตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ให้มีอายุหนึ่งปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต และให้ใช้ได้เพียงในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นเท่านั้น

ข้อ ๑๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตที่ประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต ให้ดำเนินการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตไม่เกินเก้าสิบวันก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอพร้อมชำระค่าธรรมเนียมแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้ ทั้งนี้ อัตราค่าธรรมเนียมให้เป็นไปตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

หากผู้ได้รับใบอนุญาตประสงค์จะชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ต้องชำระค่าธรรมเนียมไม่เกินเก้าสิบวันก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ ณ สถานที่ทำการของเทศบัญญัติ...../ข้อบัญญัติ.....หรือผ่านช่องทางตามประกาศเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งออกตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตชำระค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตแทนการยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาต พ.ศ. ๒๕๖๔ เมื่อราชการส่วนท้องถิ่นได้รับค่าธรรมเนียมเรียบร้อยแล้วให้ออกใบอนุญาตพร้อมหลักฐานการรับเงินให้แก่ผู้ขอต่ออายุใบอนุญาต ในกรณีมีเหตุที่ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้ ผู้ได้รับใบอนุญาตสามารถนำหลักฐานการรับเงินดังกล่าวเป็นหลักฐานการต่ออายุใบอนุญาตจนกว่าผู้รับใบอนุญาตจะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ข้อ ๑๘ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้โดยเปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานที่ประกอบกิจการตลอดเวลาที่ประกอบกิจการ หรือแสดงใบอนุญาตโดยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ตามประกาศกรมอนามัย เรื่อง วิธีการแสดงใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๖

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุด ตามแบบที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้

การขอรับใบแทนใบอนุญาตและการออกใบแทนใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ใบอนุญาตสูญหาย ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำสำเนาบันทนาการแจ้งความต่อพนักงานเจ้าหน้าที่แห่งท้องที่ที่ใบอนุญาตสูญหายมาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย (ประเด็นการแจ้งความนี้ อปท. สามารถพิจารณาตามความเหมาะสมได้ว่า จะกำหนดเงื่อนไขไว้หรือไม่ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน)

(๒) ในกรณีที่ใบอนุญาตถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระที่สำคัญ ให้ผู้ยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตนำใบอนุญาตเดิมเท่าที่เหลืออยู่มาแสดงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นประกอบด้วย

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวง หรือเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตได้ภายในเวลา ที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินสิบห้าวัน

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

ข้อ ๒๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาต

(๑) ถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตตั้งแต่สองครั้งขึ้นไปและมีเหตุที่จะต้องถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตอีก

(๒) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) ไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามบทแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กฎกระทรวง หรือเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่ระบุไว้ในใบอนุญาตในเรื่องที่กำหนดไว้เกี่ยวกับการประกอบกิจการตามที่ได้รับใบอนุญาตตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ และการไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องนั้นก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพของประชาชน หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

ข้อ ๒๒ คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ให้ทำเป็นหนังสือแจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตทราบ ในกรณีที่ไม่พบผู้รับใบอนุญาต หรือผู้รับใบอนุญาตไม่ยอมรับคำสั่งดังกล่าว ให้ส่งคำสั่งโดยทางไปรษณีย์ตอบรับ หรือให้ปิดคำสั่งนั้นไว้ในที่เปิดเผยเห็นได้ง่าย ณ ภูมิสำเนาหรือสำนักทำการงานของผู้รับใบอนุญาต และให้ถือว่าผู้รับใบอนุญาตนั้นได้รับทราบคำสั่งแล้วตั้งแต่วันที่คำสั่งไปถึง หรือวันปิดคำสั่งแล้วแต่กรณี

ข้อ ๒๓ ผู้ถูกสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจะขอรับใบอนุญาตสำหรับการประกอบกิจการที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตอีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกลงสั่งเพิกถอนใบอนุญาต

หมวด ๔

ค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

ข้อ ๒๔ ผู้ได้รับใบอนุญาตต้องเสียค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตตามอัตราที่กำหนดไว้ท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ในวันที่มารับใบอนุญาตสำหรับกรณีที่เป็นกรขอรับใบอนุญาตครั้งแรก หรือก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุสำหรับกรณีที่เป็นกรขอต่ออายุใบอนุญาต ตลอดเวลาที่ยังดำเนินกิจการนั้น เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตจะได้บอกเลิกการดำเนินกิจการนั้นก่อนถึงกำหนดการเสียค่าธรรมเนียมครั้งต่อไป

ข้อ ๒๕ บรรดาค่าธรรมเนียมและค่าปรับตามเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ ให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น

หมวด ๕

บทกำหนดโทษ

ข้อ ๒๖ ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานหรือไม่ปฏิบัติตามเทศบัญญัตินี้ต้องระวางโทษตามที่กำหนดไว้ในบทกำหนดโทษแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

บทเฉพาะกาล

(ถ้าไม่มีเหตุผลความจำเป็นต้องกำหนดบทเฉพาะกาล ให้ตัดส่วนนี้ออก)

ข้อ ๒๗ สถานประกอบกิจการที่มีการดำเนินกิจการมาก่อนวันที่ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์และมาตรการควบคุมป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ จากการประกอบกิจการรังกงแอนด์และการทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังกงแอนด์ พ.ศ. ๒๕๖๘ ใช้บังคับ ให้สถานประกอบกิจการไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ (๗.๒) แต่ต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันเหตุรำคาญหรือผลกระทบ ต่อสุขภาพที่อาจเกิดขึ้นแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงอย่างมีประสิทธิภาพ

ประกาศ ณ วันที่.....

(ลงชื่อ)

(.....)

นายกเทศมนตรี...../นายกองค์การบริหารส่วนตำบล.....

เห็นชอบ

(ลงชื่อ)

(.....)

ผู้ว่าราชการจังหวัด...../นายอำเภอ.....

ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

อัตราค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต

ท้ายเทศบัญญัติเทศบาล...../องค์การบริหารส่วนตำบล.....

ควบคุมกิจการรังก่อและ การทำความสะอาดหรือตัดแต่งรังก่อ

พ.ศ.

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ต้องไม่เกินที่กำหนดในกฎกระทรวงอัตราค่าธรรมเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (ตามความในมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้งและ การให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙

โดยการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมของกิจการแต่ละประเภทนั้น ควรพิจารณากำหนดให้ เป็นไปตามความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ด้วย เช่น ประเภทกิจการ ขนาดพื้นที่ จำนวนเครื่องจักร จำนวน สัตว์เลี้ยง ขนาดความเสี่ยงหรือผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจการประเภทนั้น ๆ เป็นต้น

ตัวอย่าง

(๑) ขนาดพื้นที่ต่ำกว่า... ตารางเมตร	ฉบับละ	 บาท
(๒) ขนาดพื้นที่ตั้งแต่....ตารางเมตร ถึงตารางเมตร	ฉบับละ	 บาท
(๓) ขนาดพื้นที่ตั้งแต่....ตารางเมตร ถึงตารางเมตร	ฉบับละ	 บาท
(๔) ขนาดพื้นที่ตั้งแต่....ตารางเมตร ขึ้นไป	ฉบับละ	 บาท

ตัวอย่างเอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ ประกอบด้วย

- ๑) อัตราค่าธรรมเนียม/บัญชีอัตราค่าธรรมเนียม
- ๒) แบบคำขอรับใบอนุญาต/ต่ออายุใบอนุญาต
- ๓) ใบอนุญาต
- ๔) แบบคำขอใบแทนใบอนุญาต
- ๕) ใบแทนใบอนุญาต

ข้อแนะนำเพิ่มเติม

เอกสารแนบท้ายเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ หากท้องถิ่นใดจะไม่กำหนดแบบคำขอหรือใบอนุญาต ไว้แนบท้ายข้อบัญญัตินี้ และมีความประสงค์ให้ เจ้าพนักงานท้องถิ่นออกประกาศกำหนดแบบคำขอหรือ แบบใบอนุญาตในภายหลัง ให้พิจารณาฐานอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งท้องถิ่นนั้น ๆ ประกอบด้วย โดยเทียบเคียงแนวทางการปฏิบัติได้จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๔๐/๒๕๖๖

หมายเหตุ : ร่างเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัตินี้ เป็นเพียงตัวอย่าง ทั้งนี้ อบท. สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม